WIJ WILLEM-ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Ontwerpbesluit van
tot wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling in verband met aanpassing van de regels bij waardeoverdracht

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van [[Datum openlaten]], nr. [[nr invullen]];

Gelet op de artikelen 71, zevende lid, en 72a, eerste lid, van de Pensioenwet en 82, zevende lid, en 83a, eerste lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van [niet invullen],

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

Artikel I

Het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling wordt als volgt gewijzigd:

A

In hoofdstuk 6 wordt voor artikel 18 een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 17a. Overgangsrecht termijn verzoek opgave pensioenaanspraken
1. De deelnemer wiens verwerving van pensioenaanspraken in de door de ontvangende uitvoerder uitgevoerde pensioenregeling voor 1 januari 2015 een aanvang heeft genomen, vraagt een opgave als bedoeld in artikel 71, derde lid, van de Pensioenwet dan wel artikel 82, derde lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling binnen zes maanden na aanvang van de verwerving.
2. Indien op grond van artikel 74, eerste lid, van de Pensioenwet dan wel artikel 85, eerste lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, de plichten van de overdragende en de ontvangende uitvoerder, bedoeld in artikel 71 van de Pensioenwet dan wel artikel 82 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, herleven, wordt de in het eerste lid omschreven verplichting van de deelnemer om binnen zes maanden een opgave te vragen verlengd tot zes maanden na die herleving.

B

In artikel 19 wordt "artikel 19a" vervangen door: artikel 19a of artikel 19b.

C

Artikel 19a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:
Artikel 19a. Tijdelijke regeling aanvullende bijdragen bij aanvang verwerving voor 2015

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende
6. Dit artikel is uitsluitend van toepassing indien de verwerving van pensioenaanspraken door de deelnemer in de door de ontvangende uitvoerder uitgevoerde pensioenregeling voor 1 januari 2015 een aanvang heeft genomen.

D

Na artikel 19a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 19b. Tijdelijke regeling aanvullende bijdragen bij aanvang verwerving vanaf 2015
1. De in artikel 71 van de Pensioenwet dan wel artikel 82 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling genoemde plicht tot waardeoverdracht geldt niet indien een aanvullende bijdrage van de oude of nieuwe werkgever noodzakelijk is en de aanvullende bijdrage meer bedraagt dan € 15.000,- en meer dan 10% van de overdrachtswaarde.
2. Indien de overdragende uitvoerder bij vaststelling van de opgave of voorlopige opgave, bedoeld in artikel 18, of de ontvangende uitvoerder na ontvangst van de opgave of voorlopige opgave, bedoeld in artikel 18, vaststelt dat een aanvullende bijdrage van de oude of nieuwe werkgever noodzakelijk is die meer bedraagt dan € 15.000,– en meer dan 10% van de overdrachtswaarde, wordt de betreffende werkgever gevraagd binnen een maand na ontvangst van het verzoek aan te geven of hij bereid is de aanvullende bijdrage te betalen. De overdragende uitvoerder informeert de ontvangende uitvoerder terstond na afloop van de gegeven termijn over hetgeen van de oude werkgever is vernomen.
3. Indien de werkgever niet binnen de gegeven termijn aangeeft bereid te zijn de aanvullende bijdragen te betalen, wordt aangenomen dat hij hiertoe niet bereid is.
4. Indien op grond van de voorgaande leden de plicht tot waardeoverdracht niet geldt en de werkgever niet bereid is de aanvullende bijdragen te betalen, informeert de ontvangende uitvoerder de deelnemer hierover schriftelijk.
5. Dit artikel is uitsluitend van toepassing indien de verwerving van pensioenaanspraken door de deelnemer in de door de ontvangende uitvoerder uitgevoerde pensioenregeling vanaf 1 januari 2015 een aanvang heeft genomen.

E

In artikel 20 wordt “artikel 19a” vervangen door: artikel 19a of artikel 19b.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2015.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J. Klijnsma

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Bij de behandeling van het wetsvoorstel aanpassing financieel toetsingskader op 16 oktober 2014 is het amendement aangenomen van de leden Klaver, Lodders en Van Weyenberg (Kamerstukken II 2014/15, 33972, nr. 51) over individuele waardeoverdracht. Met dit amendement is de termijn van 6 maanden in artikel 71, derde lid van de Pensioenwet vervallen waarbinnen een deelnemer een verzoek moet doen om het proces van een bepaalde mogelijkheid van waardeoverdracht in gang te zetten. Het amendement voorziet er tevens in dat nadere eisen en voorwaarden aan waardeoverdracht kunnen worden geregeld bij of krachtens algemene maatregel van bestuur.

Het vervallen van die termijn van 6 maanden biedt voor werknemers voordelen. Hierdoor krijgen werknemers namelijk meer tijd zich in waardeoverdracht te verdiepen. Maar aan het vervallen van die termijn zijn ook enkele complexe aspecten verbonden. De Stichting van de Arbeid heeft daarop gewezen in haar brief van 16 december 2014.

Ten eerste bevat dit amendement geen overgangsrecht. Daarmee is nu opnieuw het recht op waardeoverdracht ontstaan met toepassing van de wettelijke rekenregels en de wettelijke termijnen in het kader van baanwisselingen in het verleden waarbij toen van dat recht op waardeoverdracht geen gebruik is gemaakt. Dit hernieuwde recht kan tot gevolg hebben dat een deelnemer eventuele gerealiseerde kortingsmaatregelen en het gerealiseerde indexatiebeleid bij de betrokken pensioenuitvoerders sinds die baanwisseling in het verleden, in de beoordeling betrekt. Voorts kan een deelnemer in die beoordeling de ontwikkeling van diezelfde factoren naar de toekomst bezien. Die beoordeling vindt dan wel in een heel andere context plaats dan waarvan sprake was in de periode van de baanwisseling.
Hoe begrijpelijk dergelijke afwegingen van die deelnemer ook mogen zijn, zij kunnen de positie van de andere deelnemers en daarmee de solidariteit in de regeling onder druk zetten. Daarnaast kunnen dergelijke afwegingen ertoe leiden dat “slapersbestanden” alsnog in beweging kunnen komen. Dat kan grote financiële gevolgen voor pensioenuitvoerders hebben.
Deze effecten zijn alleen te voorkomen door aanpassing van de rekenregels over waardeoverdracht. Maar daarvoor is een meer principiële herziening van het systeem van waardeoverdracht nodig.

Ten tweede kan de mogelijkheid dat pensioendeelnemers het verzoek om waardeoverdracht te allen tijde kunnen doen, ertoe leiden dat werkgevers te maken kunnen krijgen met een ophoping van gevallen van waardeoverdracht. Die ophoping kan leiden tot forse liquiditeitsproblemen (en wellicht zelfs continuïteitsproblemen) voor die werkgever, vooral als sprake is van forse bijbetalingslasten per individueel geval van waardeoverdracht.
Om die problematiek van bijbetalingslasten per individueel geval van waardeoverdracht te ondervangen, is met ingang van 1 januari 2013 een tijdelijke regeling tot stand gekomen die voor kleine werkgevers de bijbetalingslasten beperkt (Stb. 2012, nr. 452). Op grond van die regeling zijn pensioenuitvoerders niet verplicht mee te werken aan een individuele waardeoverdracht als dit leidt tot bijbetalingslasten van meer dan € 15000 en meer dan 10 % overdrachtswaarde.
Maar de kans is groot dat deze bijbetalingsproblematiek per individueel geval de laatste tijd ook voor andere werkgevers dan voor kleine werkgevers fors is toegenomen (en daarmee ook het gevaar van stapeling). Dat komt vooral omdat veel verzekeringscontracten in het verleden zijn gebaseerd op een rekenrente van 3% terwijl vanaf 1 januari 2015 de wettelijke rekenrente voor waardeoverdracht is verlaagd van 2,785% (2014) naar 2,156%. Deze bijbetalingsproblematiek per individueel geval is

binnen de huidige rekenregels waardeoverdracht niet op te lossen. Ook daarvoor is een meer principiële herziening van het systeem van waardeoverdracht nodig.

Om te komen tot een tussenoplossing is via dit besluit het gevaar van calculerend gedrag en het daarmee samenhangende gevaar van het in beweging komen van slapersbestanden voorkomen. Dat is mogelijk door waardeoverdracht met een onbepaalde aanvraagtermijn alleen toe te staan indien baanwisseling ertoe leidt dat vanaf 1 januari 2015 pensioenaanspraken worden verworven in een nieuwe pensioenregeling. Daarbij wordt aangetekend dat de deelnemer het bestaande recht behoudt om – onder toepassing van de wettelijke rekenregels en procedurevoorschriften - bij elke (toekomstige) baanwisseling in de waardeoverdracht ook de pensioenaanspraken uit eerdere dienstverbanden te betrekken.

Om het probleem van de bijbetalingsproblematiek te beperken en om te voorkomen dat dit probleem escaleert, is via dit besluit erin voorzien dat de regeling van de beperking van de bijbetalingslasten voor de kleine werkgevers per 1 januari 2015 van toepassing zal zijn op alle werkgevers. Daarbij is overwogen dat die bestaande bijbetalingsproblematiek weinig meer te maken heeft met het oorspronkelijke doel van waardeoverdracht: het voorkomen van pensioenverlies voor deelnemers bij eindloonregelingen. De huidige bijbetalingsproblematiek komt vooral voort uit verschil in financieringsmethodieken van pensioenuitvoerders ten opzichte van het wettelijke overdrachtstarief.

Artikelgewijs

Artikel I

Onderdeel A
In de artikelen 71, derde lid, van de Pensioenwet en 82, derde lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling is geregeld dat de deelnemer na aanvang van de verwerving van pensioenaanspraken in de door de ontvangende pensioenuitvoerder uitgevoerde pensioenregeling opgave vraagt van zijn pensioenaanspraken aan de ontvangende pensioenuitvoerder. In artikel 17a (nieuw) van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling wordt geregeld dat het vragen van die opgave moet gebeuren binnen zes maanden na aanvang van de verwerving van pensioenaanspraken in de door de ontvangende uitvoerder uitgevoerde pensioenregeling indien de aanvang van de verwerving ligt voor 1 januari 2015.
In de artikelen 74, eerste lid, van de Pensioenwet en 85, eerste lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling is geregeld dat de plichten uit artikel 71 herleven na een situatie waarin een uitzondering gold op de plicht op waardeoverdracht in verband met de financiële positie van (een van) de uitvoerder(s) of de werkgever. In artikel 17a, tweede lid, van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling wordt geregeld dat in geval van herleving de termijn van zes maanden, bedoeld in het eerste lid, wordt verlengd tot zes maanden na de herleving. Indien er geen plicht tot waardeoverdracht bestaat omdat de deelnemer deze termijn van zes maanden heeft overtreden dan is er een bevoegdheid tot waardeoverdracht voor de uitvoerder op grond van artikel 75, eerste lid, van de Pensioenwet dan wel artikel 86, eerste lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling indien aan de daar genoemde voorwaarden wordt voldaan.

Onderdelen B, C, D en E
Bij de tijdelijke regeling aanvullende bijdragen wordt onderscheid gemaakt tussen situaties waarbij de aanvang van de verwerving van pensioenaanspraken door de deelnemer is aangevangen voor of vanaf 1 januari 2015. Bij aanvang van de verwerving voor 1 januari 2015 blijft de regeling gelden op grond waarvan de plicht tot waardeoverdracht alleen niet geldt indien sprake is van bijbetaling van € 15.000 en

meer dan 10% van de overdrachtswaarde door een kleine werkgever. Bij aanvang van de verwerving vanaf 1 januari 2015 geldt de plicht tot waardeoverdracht niet bij een bijbetaling van deze omvang ongeacht de grootte van de werkgever.

Artikel II
Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na publicatie in het Staatsblad en heeft terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2015. Dit besluit heeft terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2015 omdat de Wet aanpassing financieel toetsingskader op 1 januari 2015 in werking is getreden.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J. Klijnsma